

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยและเป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถติดต่อธุรกรรมการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัยสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจนอกจากนี้ภาษาไทย ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี จีวรทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดี วรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยยังเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ, 2544 : 3)

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อสร้างสรรค์ความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (กฤษณา หวังพิทักษ์วงศ์ และชลาชัย สิริไพบูลย์, 2544 : 11) ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีทักษะโดยการฝึกฝนเพื่อเพิ่มให้เกิดความชำนาญในการรับสาร การอ่านเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน จากการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเชื่อ และประสบการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย จึงมีความสำคัญเพราะจะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยรับและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีได้รุดหน้าไปเรื่อย ๆ มีการค้นคว้าและค้นพบทฤษฎีความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา มนุษย์เราในฐานะสมาชิกของสังคมควรพัฒนาเพื่อจะได้เป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ ในยุคของการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์เราเป็นคนทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกยุคปัจจุบันก็คือ การอ่าน

การอ่านเป็นการเริ่มต้นจุดประกายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การพูดเก่ง เขียนเก่ง การอ่านเป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน เป็นความหมายที่ผู้เขียนพยายามร้อยรัดข้อความเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ความบันเทิงและเรื่องราวต่างต่าง ๆ ที่ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ การอ่านที่ดีเป็นการเสริมสร้างให้ชีวิตพบกับความสุข ดังจะเห็นว่า ผู้ที่ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ มักเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพสูง เพราะผู้ที่อ่านอย่างมี

ประสิทธิภาพนั้นย่อมจะมีหลักการหรือแนวทางที่จะนำตัวเองไปสู่ความสำเร็จได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การอ่านจึงเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด สามารถเรียนรู้ได้ ทุกเรื่อง ทำให้เกิดความคิดเกิดปัญญาที่นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและหน้าที่การงาน (ประสิทธิ์ พรหมตัน. 2543 : 40)

การอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ดังนั้นผู้ที่มีทักษะในการอ่าน หรือมีความสามารถในการอ่าน คือสามารถอ่านได้มาก อ่านได้เร็ว อ่านได้ถูกต้อง อ่านได้ หลาย ๆ ภาษา ย่อมมีโอกาสพัฒนาชีวิตในหลาย ๆ ด้านมากกว่า เช่น ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนด้านข่าวสารข้อมูล ได้กว้างไกลและทันสมัยกว่าผู้ที่ขาดทักษะในการอ่านอย่างแน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันเป็น โลกของยุคข่าวสารข้อมูล ค้ำแล้วผู้ที่มีทักษะในการอ่านเป็นทุนอยู่ในตัวแล้ว ย่อมมีโอกาสได้เปรียบมากกว่า (พรทิพย์ ชาตะรัตน์. 2545 : 59) ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาสรรพวิชาต่าง ๆ รวมทั้งใช้เพื่อบันเทิงและเป็นการพักผ่อนหย่อนใจอีกด้วย ผู้มีทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน ย่อมแสวงหาความรู้ และศึกษาเล่าเรียนวิชาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน ไปใช้ประโยชน์ในการพูดและการเขียน ได้อย่างดี ปัจจุบันทั้งต่างประเทศและในประเทศได้มองเห็นความสำคัญของการอ่าน จะเห็นได้จากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาแก่เยาวชน ต่างก็ส่งเสริมทักษะการอ่านทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชน ได้มีพื้นฐานทักษะการอ่านที่ดีสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ และเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพต่อไป

การที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่มีสมรรถภาพได้นั้น ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่าน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนบางคนมีโอกาสฝึกการอ่านน้อย ทั้งสืบเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องและวิธีการสอนอ่านที่ไม่เหมาะสมของครู (สุนันทา มันเศรษฐวิทย์. 2540 : 11) ซึ่งถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล (2546 : 11) กล่าวว่า การศึกษาเล่าเรียนแต่ก่อนครูอาจจะป้อนมาก เพราะฉะนั้นเด็ก ๆ ก็เลยเพลินกับการจดจำหรือไม่จดแต่จำเอา แต่ขาดความกระตือรือร้น ที่ศึกษาหาความรู้อ่านอะไรเพิ่มเติมให้มากขึ้น อีกอย่างหนึ่งคนไทยชอบพูด ชอบฟังมากกว่าอ่านและเขียน จึงมีข้อบกพร่องตรงไม่ทันคิดพิจารณา มีข่าวอะไรยังไม่ทันคิดก็เชื่อกันไปแล้ว ถ้าจะอ่านก็รู้สึกว่าจะเสียสติปัญญาเสียเวลา เวลาว่างก็ชอบพูดคุยมากกว่าอ่านหนังสือ ก็เลยทำให้เราอ่านหนังสือกันน้อย อีกประการหนึ่งเพราะไม่ได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านตั้งแต่เยาว์วัย อีกทั้งได้รับการจัดขวางไม่ให้อ่านหนังสือบางประเภทและสิ่งแวดลอมในสภาพปัจจุบัน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ทำให้ไม่เห็นคุณค่าของหนังสือ จากการสัมภาษณ์เรื่อง “หนังสือสำหรับเด็ก” หลักการและแนวคิดใน

การจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ การมุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงออก และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เน้นการฝึก และพัฒนาทักษะทั้ง 5 ให้สัมพันธ์กัน (พันธณีย์ วิหคโต. 2545 : 23)

การอ่านเพื่อจับใจความ เป็นทักษะที่สำคัญในการสอนอ่าน ครูผู้สอนนอกจากจะสอนให้อ่านคำออก รู้ความหมายของกลุ่มคำที่เป็นวลี เป็นประโยคแล้ว ยังต้องฝึกให้เด็กได้รู้จักจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ และนอกจากนี้ทักษะการอ่านยังเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนภาษาไทย เพราะทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ และความคิดกว้างไกล ทันทับความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ และมีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น (กรมวิชาการ. 2545 : 17)

นอกจากนี้การอ่านยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความบันเทิง และคลายความเครียด เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ในด้านทักษะการอ่านมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน มีความเข้าใจในการอ่าน สามารถจับใจความและตอบคำถามได้หลักเกณฑ์ง่าย ๆ เกี่ยวกับการอ่าน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้มีนิสัยที่ดีในการอ่าน และรักการอ่าน (กรมวิชาการ. 2533 : 9)

โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ ปีการศึกษา 2553 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร้อยละ 65.6 ต่ำเกณฑ์กว่าที่โรงเรียนกำหนดไว้ ร้อยละ 75 และจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐานหรือโอเน็ต (O – NET) ปีการศึกษา 2553 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สอบได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 39.88 (โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์. 2553 : 10)

และเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพมาตรฐานของการศึกษา ของอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน คุณภาพการศึกษาของไทยมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำ เด็กและเยาวชนไทยยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การใฝ่รู้ใฝ่เรียน การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ความมีระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์ เป็นต้น นอกจากนี้ สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากที่กล่าวมาข้างต้นสภาพปัญหา ที่ครูยังขาดทักษะและวิธีการสอนที่ดี วิธีการสอนของครูยังใช้การบอกความรู้โดยยัดยัดวิชาเป็น ตัวตั้ง ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนแก้ปัญหาชีวิตจริงได้จากการศึกษาสภาพปัญหาจัดการเรียนการสอนที่แท้จริงในโรงเรียนโดยการสังเกตการณ์การสอน สัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียนพบว่า ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดแบบเรียนเป็นหลัก ใช้การสอนแบบบรรยาย ยกตัวอย่างให้นักเรียนดูแล้วจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดใช้สื่อการสอนน้อย ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อนักเรียนอย่างมาก เพราะนักเรียนขาดความกระตือรือร้น ในการเรียนขาด การส่งเสริมให้นักเรียน

ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มนักเรียนที่เรียนอ่อนไม่สนใจการเรียนการสอน ขาดความรับผิดชอบไม่ได้รับความสนใจจากครูและเพื่อน ๆ นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา ด้านการตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ วินิจฉัย (บริบทโรงเรียน. 2552) แนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีหลายแนวทางด้วยกัน เช่นการผลิตสื่อ การเรียนการสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วม การใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย การจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการเป็นต้น

จากการศึกษารูปแบบการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (The Murdoch Integrated Approach) เป็นการสอนที่เมอร์ดีอค (Murdoch. 1986 : 9) ได้กล่าวไว้ในการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่เน้นให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองตามกระบวนการ (Process) ที่ครูได้เตรียมไว้บางครั้ง ครูผู้สอนยังต้องมีหน้าที่เป็นผู้ร่วมกิจกรรมด้วย เช่น คอยให้คำปรึกษากับผู้เรียนเมื่อผู้เรียนมีปัญหา ดังนั้น บทบาทของครูผู้สอนจึงเปลี่ยน ไปไม่ใช่เป็นผู้สอนเพียงอย่างเดียวแต่จะเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้แก่ผู้เรียน การสอนทักษะทางภาษานั้นไม่ควรสอนเหมือนทักษะอื่น ๆ คือ ครูผู้สอนทักษะทางภาษาไม่ควรช่วยเหลือนักเรียนมากเกินไป แนวทางที่ถูก คือ ครูผู้สอนควรใช้วิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ พบว่าจุดเด่นของการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคคืออย่างหนึ่งก็คือกิจกรรมที่จัดในแต่ละคาบนั้น จะผสมผสาน

(Integrated) ทักษะต่าง ๆ ทางภาษาในหลาย ๆ รูปแบบเข้าด้วยกัน ทำให้ลดปัญหาความเบื่อหน่ายของผู้เรียนไปได้มาก เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมอภิปราย (Discussion) ก่อนการอ่าน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำเทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค มาทดลองสอนเพราะการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคนี้เป็นกระบวนการและการจัดกิจกรรมที่แตกต่างจากแนวการสอนตามคู่มือครูอย่างเห็นได้ชัด การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค อาจจะเป็นการสอนอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาในด้านประสิทธิภาพในการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ รวมทั้ง อาจจะช่วยแก้ปัญหาคความเบื่อหน่ายในการเรียนการอ่านได้ด้วย เพราะ นอกจากผู้เรียนจะต้องดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองแล้ว การเรียนการอ่าน ด้วยวิธีนี้ผู้เรียนจะต้องใช้ความสามารถในการสื่อสารความหมายตลอดเวลา และในส่วนของเนื้อเรื่องที่จะให้ผู้เรียนอ่านนั้นก็จะมีคำถามย่อย ๆ ให้ผู้เรียนเขียนคำตอบสั้น ๆ อีกด้วย นับเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกตลอดเวลาที่อ่าน จึงเชื่อว่าน่าจะแก้ปัญหาคความน่าเบื่อหน่ายในการเรียนแบบเดิมได้ รวมทั้งการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียน ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอน รับผิดชอบในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตระหนักถึงปัญหานี้จึงมีความสนใจ ที่จะวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค

การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก เพื่อนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการวางแผน การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นวิธีการที่น่าจะได้ผลดีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริง ช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายขึ้น จึงทำให้ตระหนักถึงความสามารถและคุณค่าของตนเอง สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นบุคคล ที่มีประสิทธิภาพในสังคม และเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อกสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างไร
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก อยู่ในระดับใด
3. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านแบบอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก

สมมุติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของ เมอร์ค็อก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของการอ่านจับใจความ

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ

2.2.3 ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการทดลอง คือหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความจากงานเขียน 9 ประเภท ประกอบด้วย ข่าว ประกาศ โฆษณา คำขวัญ บทความ เรื่องสั้น นิทาน บทร้อยกรอง และบทเพลง และเนื้อหาจากบทเรียนมาสร้างเป็นแบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

4. สถานที่ในการวิจัย

โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26

5. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ใช้เวลาในการทดลองสอนรวมทั้งสิ้นจำนวน 9 แผน รวม 18 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการอ่านเพื่อจับสาระของเรื่องที่อ่าน แปลความหมายของสิ่งที่อ่านและเข้าใจจุดหมายของเรื่องนั้น ๆ สามารถตอบคำถาม เรียงลำดับ เหตุการณ์ของเรื่อง สรุปใจความถ่ายทอดด้วยการเล่าเรื่อง เขียนภาพ สรุปข้อคิดของเรื่อง

แบบฝึกทักษะ หมายถึง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 ชุด

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค จำนวน 9 แผน

การสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (Murdoch Integrated Approach) เป็นการสอนอ่านที่ใช้กิจกรรมและกระบวนการอ่านตามแนวคิดของ ยอร์จ เอส เมอร์ดีอค (Georgs S. Murdoch, 1986 : 9) ซึ่งเน้นการจัดกิจกรรมแต่ละชั่วโมงในลักษณะผสมผสานทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเข้าด้วยกัน เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกแก้ปัญหาและ ดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองตามกระบวนการวิธีที่ครูเตรียมไว้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางมีลำดับ ขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถามหรือข้อความที่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านแล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย/ความเข้าใจในคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมแบ่งกลุ่มหาคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องกับนักเรียนที่ได้หาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมหรือเล่นเกม วาดภาพประกอบคำ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องมากขึ้น

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading The text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดแล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่องหรือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding The text) คือขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแบบปลายเปิด โดยให้นักเรียนตอบคำถามหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์โดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

ขั้นที่ 5 การเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียน นำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านมาเขียนใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น ตาราง แผนภูมิ รูปภาพ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียน

ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัดแบบตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างทางอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph structure) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนช่วยกันทำกิจกรรมการต่อชิ้นส่วนของประโยคให้ถูกต้อง เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหาเองได้

ขั้นที่ 7 ประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) คือ ขั้นประเมิน ผลการอ่านของนักเรียน โดยการเล่นเกมส์แสดงบทบาทสมมุติ ร้องเพลง การสังเกตหรือตรวจสอบและแก้ไขใบงานในแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน และแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีในขั้นตอนต่อไป

ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ หมายถึง คุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 มีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้คะแนนจากการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียน

ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้เรียนหรือผลการเรียนรู้ของผู้เรียนประเมินความสามารถของผู้เรียน โดยการทำแบบทดสอบที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค ประเมินความพึงพอใจ โดยแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้จากการวิจัยการพัฒนาการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องดังนี้

1. ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความและสามารถใช้เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. สถานศึกษาได้ข้อสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความและเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้ศึกษาต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY